

รูปที่ 1. รองศาสตราจารย์ ดร. ภูญ.สุนาลินี นิโครธานนท์

รองศาสตราจารย์ ดร. ภูญ.สุนาลินี นิโครธานนท์ ถือเป็นบุคคลสำคัญของวิชาชีพเภสัชกรรมด้วยผลงานการบุกเบิกการเรียนในวิชาเภสัชกรรมคลินิก การนำศาสตร์ทางเครื่องสำอางมาเผยแพร่ทำให้อุตสาหกรรมเครื่องสำอางในประเทศได้เริ่มต้นตัว ตลอดจนการก่อตั้งคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นคณะเภสัชศาสตร์ลำดับที่ 4 ของประเทศ

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ในปี พ.ศ. 2518 อาจารย์สุนาฯ เป็นกรรมการเภสัชกรรมสมาคมแห่งประเทศไทยในตำแหน่งเหรียญ โดยมีพลตรีประเสริฐ ธีรคุปต์เป็นนายกสมาคม ในกลางเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2519 กลุ่มเภสัชกรภาคใต้ร่วมกับเภสัชกรรมสมาคมแห่งประเทศไทยได้จัดประชุมวิชาการขึ้นที่โรงแรมโนรา อำเภอบางใหญ่ มีเภสัชกรจากที่ต่าง ๆ เข้าประชุมเป็นจำนวนมาก การมาประชุมในครั้งนั้นทำให้อาจารย์สุนาฯ ได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมชมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์โดยเภสัชกรทวี ณะตระกูลซึ่งขณะนั้นมาดำเนินการเกี่ยวกับงานของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยอยู่เป็นผู้นำชม อาจารย์สุนาฯ กล่าวว่า รู้สึกประทับใจกับภูมิประเทศและอาณาบริเวณซึ่งมีทั้งเนินเขาและป่าละเมาะ

หลังจากที่กลับจากการประชุมที่หาดใหญ่แล้ว มีการประชุมกรรมการเภสัชกรรมสมาคมที่พิจารณาถึงจำนวนเภสัชกรซึ่งขณะนั้นถือว่าไม่เพียงพอกับจำนวนร้านขายยา จึงจำเป็นต้องผลิตเภสัชกรเพิ่มขึ้น ที่ประชุมได้ปรึกษาถึงการตั้งคณะเภสัชศาสตร์แห่งใหม่ ซึ่งมีความเป็นไปได้ในมหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมและมีคณะวิทยาศาสตร์ที่เข้มแข็ง ซึ่งขณะนั้นก็มีอยู่หลายมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ แต่ได้เลือก 2 มหาวิทยาลัยก่อน คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และ

บุคคลสำคัญ

รองศาสตราจารย์ ดร. ภูญ.สุนาลินี นิโครธานนท์

ตอนที่ 2

“ผู้บุกเบิกวิชาเภสัชกรรมคลินิกและ
ผู้ก่อตั้งคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์”

มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์สุนาฯ ได้รับว่าจะเป็นผู้ไปติดต่อที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เองเนื่องจากมีความประทับใจอยู่ตั้งแต่ได้ไปเยี่ยมชมมา

เมื่อรับงานแล้ว อาจารย์สุนาฯ ก็เริ่มปฏิบัติทันที โดยได้ไปพบปะสอบถามความเป็นไปได้ในการก่อตั้งคณะใหม่กับทางทบวงมหาลัยและผู้บริหารหลายท่านหลายระดับของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รวมทั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้วย โดยทุกท่านให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี โดยเฉพาะคณะวิทยาศาสตร์ที่นักศึกษาจะต้องไปเรียนวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และวิชาทางการแพทย์ทั้งหมด เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดีสมัยนั้น คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผาสุข กุลละวณิชย์ โครงการจัดตั้งคณะเภสัชศาสตร์ มหาลัยสงขลานครินทร์จึงเกิดขึ้น โดยทางมหาวิทยาลัยขอยืมตัว อาจารย์สุนาฯ จากคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2521 เพื่อเขียนโครงการและนำเสนอโครงการฯ ต่อที่ประชุมระดับต่าง ๆ ตามขั้นตอนเพื่อรับการอนุมัติ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยในสมัยที่ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุลเป็นรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2521

อาจารย์สุนาฯ ได้รับการแต่งตั้งเป็นรักษาการคณบดีเมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ.2522 เพื่อดำเนินการของบประมาณสร้างอาคารเรียน เสนอขออัตราบรรจ้อาจารย์ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ธุรการ และเริ่มรับนักศึกษาทันที อาจารย์สุนาฯ ได้โอนย้ายจากคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ.2522 และได้รับแต่งตั้งเป็นคณบดีวาระที่ 1 เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ.2522 และวาระที่ 2 เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2526

ในสมัยนั้น งบประมาณของประเทศมีน้อย คณะฯ ได้รับจำกัดมาก แต่ค่อย ๆ เพิ่มขึ้นตามแต่ละปี เมื่อเป็นคณะ

รูปที่ 2. พิธีประดิษฐานรูปหล่ออาจารย์สุนา ในวันที่ 26 ธันวาคม 2560 ณ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดย รศ.ดร.ชูศักดิ์ ลิ่มสกุล อธิการบดีในขณะนั้น

ใหม่ นักศึกษาจึงยังไม่เยอะ ก็ได้รับงบประมาณแต่น้อย ก่อน อาจารย์สุนา เล่าว่า ท่านจึงมีต้องมีความอดทนและพยายามหาหนทางที่จะให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างสมบูรณ์แบบ ให้นักศึกษาได้รับความรู้ทัดเทียมกับผู้ศึกษาในส่วนกลางทุกประการ บัณฑิตของคณะจึงเป็นที่ต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนอยู่เสมอมา ท่านได้สนับสนุนให้ผู้เรียนดีให้ได้ศึกษาต่อปริญญาโทและปริญญาเอกแล้วกลับมาเป็นอาจารย์ในคณะ เพื่อพัฒนาคณะต่อไป ปัจจุบัน จึงมีอาจารย์ที่เป็นศิษย์เก่าอยู่ตามภาควิชาต่าง ๆ ก่อนอาจารย์สุนา เกษียณในเดือนกันยายน พ.ศ. 2531 ท่านกล่าวว่า คณะมีอาคารเรียนครบถ้วน รวมทั้งมีอาคารปฏิบัติการเภสัชกรรมชุมชนซึ่งเปิดเป็นร้านขายยาบริการแก่บุคคลทั่วไป

อาจารย์สุนา ได้รับพระราชทานปริญญาดุษฎีเกิตติมศักดิ์สาขาเภสัชศาสตร์จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2534 ในปี พ.ศ. 2550 ท่านได้รับรางวัลเภสัชกรเกียรติคุณจากสมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาลแห่งประเทศไทยด้วยผลงานการเป็นผู้บุกเบิกวิชาเภสัชกรรมคลินิกและการก่อตั้งคณะเภสัชศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ต่อมา เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2556 อาจารย์สุนา ได้รับรางวัลศิษย์เก่าดีเด่นใน “โครงการ 100 ปีเภสัชจุฬา 100 ศิษย์เก่าดีเด่น” โดยสมาคมนิสิตเก่าคณะเภสัชศาสตร์จุฬาฯ

ชีวิตหลังเกษียณ

หลังเกษียณ ท่านอาจารย์สุนา ยังคงพำนักที่บ้านน่าน้อยห่างจากมหาวิทยาลัย 15 กิโลเมตร และเพลิดเพลินกับการดูแลสวนและสัตว์เลี้ยง ทุกครั้งที่เข้ามาทำธุระในเมืองหาดใหญ่ อาจารย์มักจะทำแว่นมาเย็บเยียน

คณะและร้านยาของคณะอยู่เสมอ และมักมีขนมอร่อย ๆ หลากหลายชนิดมาฝากบุคลากรของคณะเป็นประจำ การมีเมตตาใจดีเป็นลักษณะประจำตัวของอาจารย์อย่างแท้จริง ในช่วงเกือบ 10 ปีสุดท้ายของชีวิต อาจารย์ได้ย้ายมาพำนักอยู่ที่บ้านพักปรางมนูซึ่งการตัดสินใจครั้งนั้นอาจารย์ใช้เวลาค่อนข้างนานทีเดียว เพราะความผูกพันกับลูกศิษย์และคนที่คุ้นเคยที่หาใหญ่ ตลอดจนคณะเภสัชศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่อาจารย์ก่อตั้งมา การย้ายไปที่ปรางมนูทำให้อาจารย์ได้มีโอกาสอยู่ใกล้ชิดกับญาติและลูกหลานมากขึ้น ลูกหลานได้แวะเวียนมาเยี่ยมอาจารย์และดูแลอาจารย์ได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม อาจารย์ยังเดินทางมาหาดใหญ่เพื่อรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์อย่างสม่ำเสมอติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี

ในเมื่อต้นเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2559 อาจารย์เริ่มไม่สบายจนต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์รพ.สภากาชาดไทย ผู้เขียนได้มีโอกาสไปเยี่ยมอาจารย์สุนา ซึ่งบังเอิญไปเยี่ยมพร้อมกับศิษย์เก่ารุ่นที่ 1 ท่านหนึ่งที่ไม่ได้พบอาจารย์สุนา มา 30 ปีตั้งแต่สำเร็จการศึกษา ขณะไปเยี่ยม อาจารย์กำลังหลับอยู่ เมื่อลืมตาขึ้นแล้วเห็นลูกศิษย์รุ่น 1 ท่านนั้น อาจารย์จึงจำแลงยิ้มพร้อมกับเรียกชื่อได้อย่างถูกต้อง ลูกศิษย์คนนั้นยังเล่าให้ผู้เขียนฟังว่า สมัยเรียนเคยไปหาอาจารย์สุนา เพื่อขอลาออกถึง 2 ครั้งเพราะภาระทางบ้านและไม่มีเงินในการเรียนต่อ อาจารย์สุนา ได้ช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา จนในปัจจุบันได้เป็นเจ้าของธุรกิจพลังงานขนาดเล็กแห่งหนึ่ง อาจารย์สุนา ชอบเพลงมโหรี ในวันนั้นเอง ท่านยังร้องเพลงมโหรีคลอไปกับเสียงเพลงที่เปิดจาก youtube อาจารย์สุนา จากไปอย่างสงบเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคมพ.ศ. 2559 เวลา 12:25 ซึ่งตรงกับวันวิสาขบูชา

รูปที่ 3. อาจารย์สุนา ได้รับปริญญาดุษฎีเกิตติมศักดิ์สาขาเภสัชศาสตร์จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในปี 2534